

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

An absens à choro distributiones lucreris, si alij canonici quibus
distributiones absentium competunt, tibi, donent, remittant, vel
transigant. §. 13

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

Quod dictum est de reuerente ad icinere, dicendam est de profecturo ad illud, concedi ex consuetudine illi posse duos, vel tres dies pro itinere preparatione. Quia sic ad viam repantur necessarii, & dum quis se ad viam preparat, censetur in illa esse. *intra legem, qui mittuntur, §. similiter, & ibi glossa in verbo agere, ff. ex quibus causis maior, & ex leg. Legato, ff. de legato, in quibus probatur legatum censeri in legatione, dum se preparat, vt proficitur, & notauit doctissimus Menochius lib. 2. de Arbitrar. cas. 33. in fine.*

17. Seclusa vero consuetudine prudentis arbitrio pensandam est, quot dies absentia tam profecturo, quam reuersuro debeant concedi, secundum personarum, rerum, & negotiorum qualitates, vt bene ex Baldo alique Doctotibus probat Menochius supra, forte iter breue est negotiumque non difficile, vt solum vnus dies recreationis, vel preparationis sufficiat.

18. Decimoquinto: consuetudo, quae in aliquibus Hispaniae Ecclesiis viget, vt prebendati singulis mensibus vnum, vel duos dies vacationis assumant, pro consone barba, & in eis distributiones lucrentur, mihi non probati. Quia non videtur ex causa iusta, & rationabili introduci posse, cum breui tempore huic necessitati satisfieri possit absque absentia chori, & diminutione diuini cultus. Docet Garzia 3. p. cap. 2. num. 245. cum Alexand. Moneta 2. p. quest. 13. n. 45. Aduersus Nauarum de orat. cap. 5. n. 21. & cap. 21. num. 64.

19. Sed inquires? An econtra possit consuetudine introduci, vt interessentes diuinis officiis nullas distributiones lucrentur? Ratio difficultatis est; quia aduersus ius naturale introduci non potest consuetudo, sed de iure naturali debetur ei, qui aitari feruore potest de aitari viuat. Ergo introduci non potest negatio distributionis ei, qui ex obligatione diuinis assit. Sic Tusch. de cl. 14. n. 4.

Ceterum omnino affirmandum est consuetudine introduci posse, vt nullas acquirant distributiones interessentes diuinis. Sic docuit Azor. 2. p. lib. 7. c. 7. g. 5. ad finem. Moneta, 2. p. quest. 12. n. 43. circa medium. Bonacina, disp. 2. quest. 5. p. 6. num. 21. Ratio est, quia stare optime potest obligatio assistendi choro absque distributionum concessione, si abunde haec obligatio compensatur fructibus beneficii in fine anni concessis. Ergo haec consuetudo non est contra ius naturale. Ergo introduci potest. Aduerito tamen facta distributionum diuisione, & constitutione qua cauetur interessentibus distributiones deberi, censetur sustinendam non esse consuetudinem, quae interessentes supradictas distributiones negaret. nisi ad summum pro aliquo determinato, breuique tempore. Motetur: quia non se mihi iuste iusta, & rationabilis causa talem consuetudinem introducendi: cum cedat talem consuetudo in diminutionem diuini cultus, ob cuius augmentum Concilium distributiones, concedit, & exhortatur Praelatos, vt saltem tertiam partem beneficiorum in has distributiones conuertant.

Dixi, nisi pro aliquo determinato, breuique tempore. Quia tunc videtur compensari posse illa denegatio, casu quo pro alio tempore distributiones augeantur; quia pro illo tempore diligentis choro inferuntur: & sic quod in vna parte derahitur, in alia compensatur.

Si autem consuetudo introducat, vt nullus infirmus, vel in negotiis Ecclesiae impeditus distributiones lucrentur, valida erit talem consuetudo. Quia adest rationabilis causa illius introductionis, scilicet ne diuinus cultus diminuat, & omnes ad assistendum excitentur. Sic Hofeda, de incompat. benef. quest. 17. num. 19. Moneta, 2. p. quest. 12. num. 40. Carol. Maciej. de hor. can. c. 7. num. 30. Garzia, 3. p. c. 2. num. 361. Vbi refert factam Congregationem in hac verba declarasse. *Consuetudo in aliqua Ecclesia introducta, vt Canonici infirmi fructus tantum sua prebenda, non distributiones quotidianas percipiant, si legitime praescripta sit, tollit constitutionem, praescribitur autem spatio quadraginta annorum. In refert Garzia supra.*

20. Hinc à fortiori constat validam esse, & firmam eam consuetudinem, qua cauetur non reputandum esse infirmum, nec talem lucrat distributiones, cum, qui extra ciuitatem existit, vel domo exit, neque ad Ecclesiam accedit, vel qui Capitulum de sua infirmitate certum non facit. Quia consuetudo haec nititur vltra rationem superius assignatam in vitandis fraudibus, quae sine dubio facilius contingerent, si prebendatis ob infirmitatem à choro excusatis permitteretur liberè domo egredi, & per ciuitatem euagari. Quocirca Garzia refert alios, 3. p. c. 2. num. 435. exstimar hanc consuetudinem, & statum non contrarie text. inc. vnico de clericis non residentibus in 6. In quo infirmis conceduntur distributiones; sed illum textum ita declarandum, & limitandum, vt intelligatur de infirmis domo non exentibus. At credo hanc limitationem contrariam esse illius textus dispositioni. Quia hic textus omnibus verè infirmis hanc prerogatiuam concedit. Ergo consuetudo limitans ad infirmos domi manentes ex parte derogat supradictae constitutioni. Sicuti derogat consuetudo, qua cauetur, ne reputetur infirmus ab ens ratione infirmitatis, si cum pium è domo exit non se Ecclesiae praesentet: Et sicuti derogat, ad absentiam, de cler. non resid. consuetudo, vel statum, quo cauetur, ne familiares Episcopi tanquam praesentes numerentur, nisi determinato tempore electi fuerint, vel pro aliquo determinato tempore. Nullam

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars II.

enim in his casibus differentiam inuenio, quidquid contra sentiat Garzia supra. Verum etsi haec consuetudo contraria sit supradictae dispositioni, illam tamen derogare potest, si quadragenario sit praescripta.

Aduertit tamen Garzia, & bene dicto c. 2. num. 437. consuetudinem praescriptam, ne infirmi, vt tales reputentur, si domo exeant, non debere intelligi de infirmitate, & noteria laborantibus, qualis est prodagra, paralytis. Quia durum esset hos arctare, vel ad nunquam exeundum domo, vel ad carendum distributionibus, quae infirmis debentur & conceduntur.

21. Haecque egimus de consuetudine lucrandi distributiones, quae ex beneficiis sunt deductae; si autem de distributionibus; quae ex reatorum valumate donantur interessentibus diuino officio, anniuersariis, & missis loquamur;

Dicendum est nulla consuetudine introduci posse, vt absentes lucrentur distributiones. Ratio est manifesta. Quia aduersus ius naturale praualere non potest consuetudo, quia est irrationabilis, & turpis; sed ex iure naturali debentur haec distributiones, quibus concedunt, & applicant. Cum ergo solum interessentibus applicent, illis solis debentur. Et ita ferè in omnibus Hispaniae Ecclesiis vsus obtinuit, vt haec distributiones, neque infirmis, neque in viligatem Ecclesiae occupatis, neque alia quouis legitima causa impeditis diuidantur, sed solum interessentibus. Supradicta procedunt in legatis relictis pro iis, qui anniuersaria, & mortuaria celebrant. At si sub nomine communitatis legatum relictum sit, scilicet tali Capitulo, & Ecclesiae diuina celebrantur tunc consuetudine praescribi potest, vt non solum interessentibus officium, sed etiam inter eos, qui absunt, diuidantur. Quia non est talis diuisio contraria intentioni reatorum. Sic aliis relatis. Moneta, 2. p. de distribut. quest. 2. num. 22. & 24. Bonacin. disp. 2. de hor. can. quest. 5. punct. 6. n. 8.

§. XIII.

An absens à choro distributiones lucretis: Si alij Canonici quibus distributiones absentium competunt, tibi donent, remittant, vel transigant.

1. Quid sit donatio, remissio, & transactio.
2. Si tibi donentur distributiones ab illis Canonici, qui illas possident, poteris licite tenere, dummodo sint data omnino liberaliter.
3. Quid si Capitulum, antequam diuidantur distributiones, tibi donet: credo inualidè donare.
4. Si Canonici distributiones sibi applicandas tibi remittant, inualida est remissio.
5. Probat supradicta intelligi de remissione de distributionum acquirendam, non acquirarum.
6. Probabilius est de omnibus in. ligit.
7. Licita est transactio de distributionibus sub dubio debitis.

1. Donatio illorum est, quae in tua sunt potestate, & dominio. Remissio illorum, quae tibi debentur, & ad quae habenda ius habes. Transactio est compositio super debito dubio, & incerto. Transis enim & recedis ab actione exigendi debitum integre, eo quod tibi pars aliqua soluat. Collusio est mutua debitorum remissio, seu donatio. His positis.

2. Dico primò. Si tibi donentur distributiones amissa ab his Canonici, qui illas possident, poteris illas licite & valide retinere. Quia Concilium non prohibuit donationem propriam, sed remissionem, vel collusionem. Ita Moneta de distributionibus 3. p. q. 5. num. 6. Nauar. de orat. miscell. 59. num. 4. & consilio 5. de cler. non resident. Suarez, tom. 2. de relig. lib. 4. c. 30. num. 17. Bonacin. disp. 2. de hor. can. quest. 5. p. 7. §. 2. Hoc tamen intelligendum est, dummodo sint data omnino liberaliter: alias non est vera donatio. Quare si ex aliqua conuentione, vel recum vel cum Capitulo celebrata concedantur, vt potest contingere; si Capitulum tradat tuas amissas distributiones interessentibus, ea conditione, vt ipsi eas tibi reddant; vel tibi tradat, & tu interessentibus concedas ea conditione, vt ipsi tibi restituant, nulla est tunc donatio, neque acceptas distributiones retinere potes. Quia ex iusta, & iniqua obligatione imposita illas accipis. Sic Nauar. Moneta, & Bonac. supra.

Norantet dixi, si tibi donentur distributiones amissa, ab iis Canonici, qui illas possident. Nam ante possessionem non habent, quid donent nisi ius ad illas habendas; cuius donatio est proprie distributionum remissio, quae à Concilio prohibetur. Illas autem possident, eo ipso, quo sint distributae à Capitulo, & interessentibus assignatae, esto apud thesaurarium remaneant. Quia tunc remanent apud ipsum non tam nomine Capituli, quam nomine singulorum Canonicorum.

3. Sed quid si Capitulum antequam diuidantur distributiones, mandet tibi amissas donare? Poteris illas accipere? Ratio difficultatis est. Quia in Concilio sola remissio, non donatio videtur prohibita: Sed haec non est proprie remissio, sed donatio, quia est rerum, quae à Capitulo possidentur. Ergo.

E Nihilom

Nihilominus credo invalidam esse talem donationem, Quia Capitulum non est Dominus talium bonorum, sed administrator, & dispensator: cum autem administratori necessarium sit iuxta voluntatem Domini rem administrare, aliàs nulla est administratio, Capitulo convenit iuxta sacros Canones distributiones concedere: Hæ igitur solum interessibus debentur, & absentibus denegantur. Ergo non potest Capitulum aliter disponere, neque eius dispositio valida erit. Et ita expressè declaravit sacra Congregatio; prout refert Garzia, 3. p. de benef. c. 2. num. 431. his verbis: *Non licet Capitulo aliquo pretextu distributiones donare, relinquere, aut quavis collusione remittere alicui, qui vel de servitio Ecclesie abfuerit, vel alio quavis modo distributiones legitime debeat amittere. Nec fas sit cuiquam eas accipere, si acceperit suas non faciat, sed restituere cogatur illi, cui restituendas fabrica Ecclesie, quatenus indigeat, aut alteri pio loco arbitrio Episcopi.*

4. Dico secundo, si Canonici tuas distributiones amissas, & sibi applicandas tibi remittant, illicita, & invalida est talis remissio, neque ex illa obtineri distributiones potes. Sic docet Garzia, *suprà*, Bonacina *dispur. 2. quest. 5. part. 7. §. 1.* Quod sit illicita talis remissio, constat manifestè ex *Trident. sess. 24. c. 12. de Reformat.* ubi prohibetur quælibet in hac parte seu remissio, seu collatio. Quod sit invalida, ex eodem decreto colligitur: excludit enim collusionem, & remissionem harum distributionum verbo ablativo, quod importat formam, & ita declaravit sacra Congregatio, nuper adducta.

Ex quo sit te non posse, sic acceptas distributiones retinere: quia solum ex remissione illas retinere poteris, quæ tamen nulla est.

5. Solum est dubium: An supradicta procedant, non solum in distributionibus amittendis, sed etiam in iam amissis, ita ut non solum invalida sit remissio, quam Canonici facerent de distributionibus, quas ob absentiam amittere posses, sed etiam de distributionibus iam amissis. Plures Doctores sentiunt solum in supradicto decreto Tridentini prohiberi remissionem, & collusionem distributionum amittendarum, non illarum quæ iam sunt amissa. Sic Manuel Rodriguez, *Sum. 1. p. Sum. cap. 36. casu 41.* Sandobal, *de offic. Ecclesiast. 6. p. c. 17.* & alij, quorum opinionem probabilem reputat Moneta, 3. p. *quest. 5. n. 9.* Naldus, *verb. distributiones, num. 3.* & Bonacina, *dispur. 2. quest. 5. p. 7. §. 1. in fine,* censet probabilissimam. Ratio esse potest. Quia hoc decretum est nimis rigorosum, cum prius Canonici potestate cedendi iuri proprio, & annullat actum alioquin validum. Ergo strictè interpretandum est. Ergo de sola remissione, & collusionem distributionum amittendarum sufficit explicare: si quidem hæc sola remissio est, quæ obstat diuino cultui, & ansam præbet diuinis non interessendi: non autem illa, quæ de distributionibus amissis fit; Quia hæc cum iam supponat abfuisse, non incitat ad absentiam.

6. Nihilominus tenenda est, tanquam probabilior contraria sententia, scilicet non solum de remissione antecedenti amissionem distributionum, sed de subsequenti intelligendum esse. Sic Bonacina, *suprà*, & Garzia, 3. p. *cap. 2. n. 431.* Barbof, *de prest. Episc. 3. p. alleg. 53. num. 140.* & Menochius, *lib. 2. casu 429. num. 10.* & alij apud ipsos, qui testantur sæpè sic esse decitum à sacra Congregatione. Ratio est. Quia excludit Concilium quamlibet remissionem, aut collusionem. Ergo non excludit tantum remissionem amittendarum distributionum, sed etiam amissionum. Aliàs non esset verum dicere Concilium excludere quamcumque remissionem, si aliqua remissio excluda non remaneret. Item si verba Concilij ponderentur potius de remissione subsequenti amissionem distributionum, quam antecedenti loquitur. Inquit enim Concilium, *Distributiones, qui statio horis interfuerint recipiant, reliqui quavis collusionem, aut remissione exclusi hinc careant.* Sed distributiones quæ recipiuntur, sunt quæ interessenti presentem correspondent, non futuræ. Ergo his debent carere absentes etiam remittantur.

Neque obstat hoc decretum rigidum esse comparatione beneficiorum, quominus secundum proprietatem verborum explicari debeat. At secundum proprietatem verborum de quavis remissione loquitur: non solum remissionem distributionum amittendarum, sed etiam amissionem comprehendit. Adde hoc decretum respectu Ecclesie fauorabile esse: quia fouet diuinum cultum, & arcet Canonicos ab absentia diuorum officiorum scientes se amittere distributiones sine spe remissionis. Quod tamen non procederet, si scirent posse à Canonice licite, & valide sibi remitti.

7. Dico tertio. Quilibet potest super distributiones sub dubio sibi debitas transigere. Quia nulli talis transactio est prohibita, est enim utilis ad vitandas lites, pacemque seruandam. Quod non solum habet verum in transactione super distributiones iam acquisitas, sed etiam in transactione super distributiones à te acquirendas, non à successoribus. Potes enim conuenire cum aliquo de cessione distributionum à te acquirendarum, sub certa summa tibi concedenda. Quia nulli talis contractus videtur prohibitus. Neque in eo est aliqua labe, seu species simoniæ, cum non vendatur quid spirituale, neque spirituali annexum, sed temporale. Bonacina, *dispur. 1. quest. 5. part. 7. §. 3.* Non tamen potes contrahere super distributiones acquirendas à successore: quia nullum super illis ius habes, ac proinde absque facultate superioris successorem grauare non potes. *de catero, c. Venienti, de Transactionibus, & docent omnes.*

Dixi, *Sub dubio tibi debitas.* Nam in distributionibus, quæ tibi certo sunt debite, non intrat transactio, sed amicabile compositio, seu remissio, quæ, si fiat Capitulo, licita est; si fiat Canonice choro absentibus, omnino prohibita, ex *Trident. sess. 24. cap. 12.*

